

FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH SŁUŻB MUNDUROWYCH

Warszawa, dn. 25 czerwca 2019 roku

Przewodniczący
Rafał Jankowski

796 457 460

Przewodniczący
Marcin Kolasa

693 878 689

Przewodniczący
Krzysztof Oleksak

602 368 518

Przewodniczący
Krzysztof Hetman

608 340 440

Przewodniczący
Czesław Tuła

601 088 268

Przewodniczący
Arkadiusz Pytlak

608 089 913

FZZ SM-II-05/19

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Federacja Związków Zawodowych Służb Mundurowych zwraca się do Pana z wnioskiem o niepopieranie prezydenckiej inicjatywy ustawodawczej zawartej w skierowanym do Sejmu w dniu 11 czerwca 2019 r. projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej oraz ustawy o Służbie Więziennej, z uwagi na nieuwzględnienie w nim skutków, jakie mogą doprowadzić do osłabienia bezpieczeństwa wewnętrznego z powodu utraty zaufania społecznego do Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej w wyniku upolitycznienia tych służb.

UZASADNIENIE

Aktualny stan prawny związków zawodowych w Policji, Straży Granicznej i Służbie Więziennej, nie koliduje ani z przepisami międzynarodowymi (ratyfikowane konwencje MOP), ani krajowymi, na czele z Konstytucją RP. Rozwiązanie to stanowi swego rodzaju rekompensatę wynikającą z innych ograniczeń, jakim podlegają związki zawodowe działające w Policji, SG i SW. Chodzi tu przede wszystkim o brak prawa do strajku, jako najskuteczniejszego z narzędzi, którymi inne związki posługiwać się mogą legalnie. Pozbawione prawa do strajku związki miały opierać swoją siłę na integracji całego środowiska, a to można było osiągnąć tylko i wyłącznie w sytuacji jednozwiązkowości. Po blisko trzydziestu już latach nie ma żadnych wątpliwości, że model ten sprawdził się w stu procentach. Okazuje się w dodatku, że dzięki temu, służby mundurowe udało się uchronić przed nadmierną ingerencją polityki i wszelkimi radykalizmami wynikającymi z konkurowania w ramach pluralizmu związkowego. Brak międzyzwiązkowych tarć pozwolił związkom mundurowym na skupienie się wokół wszystkiego tego, co merytoryczne i co integruje środowisko wokół działań o charakterze konstruktywnym. Namacalnym tego przykładem może być wysoki poziom uzwiązkowienia, a także wysoka skuteczność w walce o interesy środowiska. Zdaniem Federacji, decydując się na zmianę modelu, który sprawdzał się w różnych warunkach społeczno-politycznych przez ostatnie trzydzieści lat, nie można opierać się wyłącznie na doraźnych korzyściach politycznych, opartych w tym przypadku, na sympatii pomiędzy autorem inicjatywy ustawodawczej a przewodniczącym „Solidarności”.

FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH SŁUŻB MUNDUROWYCH

Przewodniczący
Rafał Jankowski

796 457 460

Przewodniczący
Marcin Kolasa

693 878 689

Przewodniczący
Krzysztof Oleksak

602 368 518

Przewodniczący
Krzysztof Hetman

608 340 440

Przewodniczący
Czesław Tuła

601 088 268

Przewodniczący
Arkadiusz Pytlak

608 089 913

Warto skupić się chociażby na tym, na co zwrócił uwagę minister Andrzej Dera, kiedy pomysł pluralizmu związkowego w służbach mundurowych pojawił się po raz pierwszy. Minister Dera zauważył wówczas, że taka zmiana mogłaby doprowadzić do rozdrobnienia związkowego i do radykalizacji działań przez konkurujące ze sobą organizacje, a w konsekwencji, do różnego rodzaju utrudnień w kierowaniu służbami i do wydłużania procesu decyzyjnego, zwłaszcza tam, gdzie ze względu na pewne wyjątkowe okoliczności decyzje zapadać powinny błyskawicznie.

W ocenie Federacji, kwestia utrzymania apolityczności w formacjach czuwających nad bezpieczeństwem Polaków winna być przedmiotem troski ze strony wszystkich organów Państwa, na czele z Prezydentem RP, który oprócz tak ważnych spraw, jak bezpieczeństwo wewnętrzne, uwzględniać powinien interesy wszystkich grup zawodowych, niezależnie od ich wielkości. Otwarcie służb mundurowych na związki cywilne pozbawione jakichkolwiek kompleksów politycznych mogłoby tę apolityczność zniszczyć całkowicie, a wraz z nią zniszczyć autorytet służb mundurowych opierający się na zaufaniu społecznym.

Ostatnia nowelizacja ustawy o związkach zawodowych pokazuje, że NSZZ „Solidarność” wiedział co zrobić, żeby wzmocnić cywilny ruch związkowy. Podwyższając wymogi w zakresie uzyskania reprezentatywności przez organizacje związkowe uznano, że rozdrobnienie nie jest dobrym modelem i nie służy ani związkom, ani pracodawcom, ani też pracownikom. To, co w swoim projekcie proponuje Prezydent, zmierza w kierunku dokładnie odwrotnym.

Sprzeciwiając się niekorzystnym zmianom, Federacja Związków Zawodowych Służb Mundurowych pragnie zwrócić uwagę, że cywilne związki nie znają specyfiki służby, nie mogą, więc w pełni rozumieć problemów tego środowiska i nie są w stanie należycie go reprezentować. Funkcjonariusze dobrze o tym wiedzą, dlatego to nie oni wyszli z inicjatywą wprowadzenia pluralizmu. Pomysł nie wyszedł też ze strony sądów, trybunałów czy osób uznawanych w doktrynie prawniczej za autorytety. Wbrew temu, do czego usiłuje przekonywać NSZZ „Solidarność”, ograniczenie swobody w zakresie tzw. „koalicji związkowej”, jest tak samo uzasadnione i dopuszczone przepisami międzynarodowymi i krajowymi, jak ograniczenie prawa do strajku w formacjach stojących na straży bezpieczeństwa. Pogląd ten podzielają znani konstytucjoniści i nie jest on kwestionowany przez żadną instytucję stojącą na straży swobód obywatelskich. Wszystko to budzi obawy, że pozbawiony merytorycznych argumentów projekt, motywowany jest przesłankami o charakterze czysto politycznym. Świadczy również o tym fakt, że w uzasadnieniu projektu nie bierze się pod uwagę skutków w oczywisty sposób sprzecznych z ważnym interesem służby oraz z interesem funkcjonariuszy, którzy na zmianie powinni przecież skorzystać, a niestety nie skorzystają.

Federacja pragnie przypomnieć, że starania o zniesienie monizmu związkowego w służbach mundurowych podjął przewodniczący NSZZ „Solidarność”. Motywem tej inicjatywy było krytyczne stanowisko NSZZ „Solidarność” oraz przewodniczącego tej organizacji w sprawie działań, jakie podejmował NSZZ Policjantów i inne organizacje tworzące Federację Związków Zawodowych Służb Mundurowych w walce o ustabilizowanie sytuacji kadrowej

FEDERACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH SŁUŻB MUNDUROWYCH

Przewodniczący
Rafał Jankowski

796 457 460

Przewodniczący
Marcin Kolasa

693 878 689

Przewodniczący
Krzysztof Oleksak

602 368 518

Przewodniczący
Krzysztof Hetman

608 340 440

Przewodniczący
Czesław Tuła

601 088 268

Przewodniczący
Arkadiusz Pytlak

608 089 913

oraz zachowanie apolityczności w służbach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

Pomysłu zniesienia monizmu związkowego w służbach mundurowych nie poddano debacie społecznej. Propozycja, podobnie jak i sam projekt ominęła Radę Dialogu Społecznego szerokim łukiem, chociaż na czele tej instytucji stoi sam Prezydent. W tym kontekście, odpowiedzialnością za brak dialogu można obarczyć Prezydenta, który poprzez swoją inicjatywę opowiada się po stronie związku zawodowego popierającego obecną władzę.

Oprócz rozwiązań znoszących monizm, w projekcie prezydenckim pojawiły się propozycje wprowadzające zakaz pełnienia funkcji związkowych przez funkcjonariuszy pełniących służbę na stanowiskach kierowniczych. W takim kształcie ograniczenie to nie występuje w ustawie o związkach zawodowych, przez co można je uznać za inicjatywę wymierzoną przeciwko NSZZ Policjantów, NSZZ FSG i NSZZ FiPW, ponieważ w świetle przepisów regulujących pragmatykę służby, każdego funkcjonariusza uprawnionego do dodatku funkcyjnego traktuje się jako przełożonego. Z tego wynika, że funkcji związkowych w istniejących związkach zawodowych w praktyce nie będzie mógł pełnić nawet policjant lub strażnik, który jest przełożonym chociażby 3 osób. Byłaby to sytuacja zupełnie odmienna od istniejącej na przykład w przemyśle, gdzie szefami związków zawodowych są często kierownicy, nadsztygarzy, czyli osoby doświadczone i cieszące się autorytetem.

Federacja stroni od polityki, ale broniąc się przed niekorzystnymi zmianami będzie zmuszona do podejmowania różnych działań. Te działania – czego Federacja chce uniknąć – mogą doprowadzić w rezultacie do utrudnień w realizacji Porozumienia z dnia 8 listopada 2018 r. i skomplikować proces wychodzenia z kryzysu kadrowego. Podpisanie Porozumienia zbudowało podwaliny wzajemnej współpracy i dało poczucie wzajemnego zaufania. Inicjatywa "Solidarności" burzy to porozumienie, wobec czego Federacja postanowiła zwrócić się do Pana Prezydenta o jej wycofanie, do Pana Premiera – o nieudzielanie rekomendacji dla zmian zawartych w projekcie, a do Pani Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Sprawiedliwości – o wyrażenie krytycznej opinii na temat projektowanych zmian.

Z powołaniem
za Federację

Przewodniczący Federacji Związków
Zawodowych Służb Mundurowych

Rafał Jankowski
Rafał JANKOWSKI

W załączeniu opinia prawna na 22 str.